

Nieuwsbrief

ADLO-project: Veel geblaas maar (te) weinig wol

COLOFON

Verantwoordelijke uitgever

Vlaamse Schapenhouderij vzw

Ieperseweg 87

8800 Rumbeke/Beitem

T 051 27 32 28

F 051 24 00 20

E griet.dewaele@inagro.be

JAARGANG 5, NR. 17

FEBRUARI 2012

Projectpartners

- Vlaamse Schapenhouderij vzw
- Dierengezondheidszorg Vlaanderen
- Katholieke Hogeschool Kempen

IN DIT NUMMER:

Voorwoord	1
Nieuw project	2
Even voorstellen	4
Nieuwe brochure	6
Agenda	7
Thema's nieuwsbrieven	7

Met steun van de
Vlaamse overheid

Europees Landbouwfonds
voor Plattelandsontwikke-
ling: Europa investeert in zijn
platteland.

Voorwoord

Geachte lezer,
Beste schapenliefhebber,

Deze nieuwsbrief is de eerste in een reeks van acht, die gepland is in het kader van het zojuist opgestarte ADLO-demoproject 'Veel geblaas, maar (te) weinig wol.'

Deze nieuwsbrief sluit evenwel ook aan bij de reeks berichten die telkens in vorige ADLO-projecten ivm natuurbeheer en wormproblematiek de afgelopen 4 jaar elk kwartaal werden verspreid.

In het nieuwe project willen de partners VSH, DGZ en KHK zich toespitsen op alle aspecten van wol- en huidproblematieken bij het schaap. In dit nummer wordt het projectvoorstel toegelicht en wordt een beeld gegeven van de voorzietne acties.

Onze schapenhouderij is de jongste maanden andermaal getroffen door een crisis, voor-

al bij de bedrijven met vroege lammeringen heeft het Schmallenbergvirus hard toegeslagen –niet-drachtige dieren, misvormde en niet levensvatbare lammeren, of levende meer 'gehandicapte' lammeren zijn de gevolgen. Na de blauwtongepidemie is dit een nieuw debacle dat de sector treft. En momenteel zijn we machteloos, er is geen remedie. We kunnen alleen hopen op resistentie ontwikkeling en tegelijk hopen dat de dieren die straks lammeren al weerstand hadden opgebouwd voor de dekking zodat de gevolgen beperkt blijven.

Hopelijk waaien de besmette knutten snel over en kunnen we ons de komende jaren weer focussen op een normale schapenhouderij en op de wol- en huidproblematieken die we in dit project grondig willen bekijken.

Veel leesgenot

A. Calus

Voorzitter VSH

Nieuw project: “Veel geblaas en (te) weinig wol”

In vorige projecten van de afdeling Duurzame Landbouwontwikkeling hebben de projectpartners **VSH** (vzw Vlaamse Schapenhouderij), **DGZ** (vzw Diergezondheidszorg Vlaanderen) en **KHK** (Katholieke Hogeschool Kempen) zich gebogen over landschapsbeheer en maagdarmparasieten. In dit project is het de bedoeling om een nieuw thema, met name **de wol en de huid van de schapen** centraal te stellen.

Dit thema wordt bekeken in relatie tot:

- Wolproductie en –kwaliteit
- Diergezondheid
- Dierenwelzijn
- Bedrijfsmanagement

Het project

Omwille van de lage wolprijzen krijgen schapenwol en de daaraan gekoppelde aspecten op bedrijfsniveau nog maar weinig aandacht. Onterecht! De schapenvacht heeft immers een grote impact op bedrijfsniveau. Daarom focust het project zich op volgende aspecten:

Wolproductie en –kwaliteit:

Wolkwaliteit is rasafhankelijk, daarnaast varieert de wolkwaliteit van 1 dier in sterke mate over het lichaam; ook in een kudde varieert wolkwaliteit. Ook wolrot varieert in voorkomen. Kortom, er zijn nog mogelijkheden om de wolkwaliteit te verbeteren en daardoor een betere prijs af te dwingen. Anderzijds kan er ook meer worden geopteerd voor zelfruiende schapen (zoals de Wiltshire) of haarschapen zoals het sterk geconformeerde haarschaap de Kathadin, dat in de U.S.A. jaar na jaar 10% aan populariteit wint.

Bedrijfsmanagement:

Wol is een belangrijke factor in het bedrijfsmanagement. Denk daarbij aan:

- het scheren van drachtige oaien (hoger geboortegewicht, minder perinatale sterfte...),
- het bijscheren kort voor de geboorte om hygiënische redenen,
- het scheren van lammeren voor een betere groei,
- de verkoopprijs van wol (varieert zeer sterk in Vlaanderen)
- ...

Dierenwelzijn:

Hitte- en koudestress, zonnebrand, scheertechniek, keuze van scheertoestel, moment van scheren van drachtige oaien... bepalen mede of het dierenwelzijn al dan niet optimaal is.

Diergezondheid:

Een aantal huidandoeningen zoals myiasis, wol- of pootschurft, schapenluizen en wolrot beïnvloeden de gezondheid van het dier. Daarom zal er aandacht worden besteed aan het belang van de aandoeningen, de preventie en de bestrijding (o.a. keuze van behandelingsproducten, tijdstip van toediening...) ervan.

“Veel geblaas en
(te) weinig wol”

Wat willen we bereiken?

- De wol en haar kwaliteits-, managements-, dierenwelzijns-, diergezondheidsaspecten onder de aandacht van schapenhouders brengen.
- De houders van kleine herkauwers via de enquêtes en bedrijfsbezoeken bij de problematiek betrekken.
- In kaart brengen welke soorten vachttypes er bestaan en welke keuze kan worden gemaakt in functie van beheer. Bij extensief beheer kan best de keuze worden gemaakt voor rassen die minder kans op myiasis geven, zoals bv. zelfruiende schapen of haarschapen.
- Demonstreren dat door een goede opvolging van de vachtkwaliteit (raskeuze, bevuilingsgraad, moment van scheren, preventieve behandeling tegen myiasis en/of schurft...) de bedrijfsverliezen kunnen worden beperkt en de rendabiliteit van de bedrijven kan worden opgekrikt.
- Verschillende scheeraspecten (tijdstip, achterhand scheren, lammeren scheren...) en de foktechnische en bedrijfseconomische gevolgen daarvan demonstreren
- Creëren van een platform voor discussie, overleg en openheid rond het thema 'wol en huid' in de schapenhouderij.

“Wollige
schapen”

Even voorstellen

De vzw Vlaamse Schapenhouderij (VSH)

De VSH is coördinator van dit ADLO-project.

De VSH werd opgericht in 1989 met als belangrijke doelstelling de belangen van de beroepsmatige schapenhouderij in Vlaanderen te verdedigen.

Doorheen de jaren heeft de VSH zich ten dienste gesteld van de sector o.a. via:

- acties om de prijsvorming en afzet te bevorderen, o.a via demo's van beoordelen ven slachtrijpheid (SEUROP-klassering), organisatie van de afzet met prijzen op basis van be-velesheid en vetbedekking.
- acties om de afzet van Vlaamse lammeren te promoten via het 'Pastorale' label, met acties naar houders, naar handel, naar beenhouders, naar de consument.
- ondersteunen van een weegprogramma om de genetische groeicapaciteit te kunnen beoor-delen.
- organisatie in samenwerking met de stamboeken van de lineaire beoordeling.
- op punt zetten van de informatisering van de stamboeken.
- opvolgen van de prijsevoluties en wekelijkse publicatie van een richtprijs.
- diverse vertegenwoordigingen ten aanzien van KHV, sanitaire werkgroepen en commissies enz.
- Projecten zoals leader Westhoek of leader Meetjesland waar een intensieve werking naar de geïnteresseerde kwekers werd ontwikkeld.

Als projectmedewerkster en coördinator zijn Griet Dewaele en André Calus verbonden aan de Vlaamse schapenhouderij vzw.

Contactgegevens

Email: griet.dewaele@inargo.be
 Tel: 051/27 32 28
 Website: www.vsh.be
 Adres: leperseweg 87
 8800 Rumbeke/Beitem

"Even voorstellen"

Dierengezondheidszorg Vlaanderen VZW (DGZ)

In het laboratorium van DGZ kan de dierenarts en veehouder terecht voor de diagnose van een heel gamma dierziekten bij landbouwhuisdieren.

In de unit Diergeneeskundige en Epidemiologische Ondersteuning (DEO) kan men terecht bij een team dierenartsen voor autopsies, bestrijdingsprogramma's en consult.

Er zijn specialisten voor runderen, kleine herkauwers, varkens en pluimvee.

In de afdeling Sanitel kan de veehouder terecht voor de identificatie en registratie (I&R) van de runderen, schapen / geiten, varkens en pluimvee

Wat heeft DGZ de schapenhouder te bieden:

- een heel gamma specifieke laboratoriumonderzoeken
 - o zwoegerziekte antistof onderzoek
 - o bacteriologie, parasitologie
 - o klinische biochemie

- o autopsie
- o consult bij bedrijfsproblemen
- identificatie van schapen
 - o oornummers
 - o materiaal
 - o documenten
 - o hulp bij I&R

Als project medewerker is dierenarts Guido Bertels verbonden aan de gezondheidszorg herkauwers.

Contactgegevens

Email: guido.bertels@dgz.be
 Website: www.dgz.be
 Adres: Hagenbroeksesteenweg 167
 2500 Lier
 Tel 078/05 05 24

Katholieke Hogeschool Kempen

“VSH vzw, DGZ
vzw, KHK”

De Katholieke Hogeschool Kempen telt 11 departementen waar meer dan 7.000 studenten in meer dan 40 afstudeerrichtingen hun gading vinden. K.H.Kempen heeft een 3-tal hoofdfuncties:

- **Onderwijs:** De departementen Agro- en Biotechniek (ABT) en Industriële en Biowetenschappen (IBW) van K.H.Kempen – Campus Geel zijn o.a. gekend voor de bachelor- en masterstudierichtingen in de land- en tuinbouw. Via eindwerken krijgen de studenten onder begeleiding van het docentenkorps de gelegenheid om zich te verdiepen in actuele problemen (en eventuele oplossingen) in de land- en tuinbouw. Ook in het demonstratieproject ‘Geïntegreerde aanpak van de gezondheidszorg bij schapen en melkgeiten’ werkten 3 studenten van K.H.Kempen mee.
- **Dienstverlening:** Een team van docenten staat klaar om cursussen te geven op gebied van vruchtbaarheid, management, kynologisch instructeur... Daarnaast leveren we advies op gebied van stalklimaat in de intensieve dierhouderij en op gebied van landschapsbegraazing.
- **Onderzoek:** De afgelopen jaren heeft K.H.Kempen haar praktijkonderzoek in de dierhouderij uitgebouwd. Naast onderzoek in de varkens-, de pluimvee-, de rundvee- en paardenhouderij heeft het ook expertise in de schapen- en geitenhouderij opgebouwd. Zowel voor de overheid, firma's als particulieren wordt praktijkonderzoek uitgevoerd op gebied van voeder, management, diergezondheid, huisvesting, gedrag, welzijn...

Als projectmedewerker is dierenarts en docent Bert Driessen verbonden aan de Katholieke Hogeschool Kempen in Geel.

Contactgegevens

Email: bert.driessen@khk.be
 Website: www.diereninformatie.be
 Adres: Kleinhoefstraat 4
 2440 Geel
 GSM 0476/777 471

Nieuw: Brochure “Wormen, wormcontrole, ontwormen en wormresistentie”

Wormen, wormcontrole, ontwormen en wormresistentie

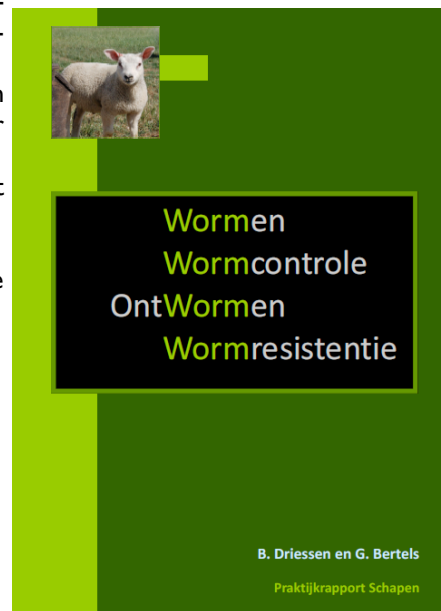
Waar vroeger het doel was om alle maagdarmparasieten in een schaap te doden, bestaat nu het doel erin om wormen onder controle te houden. Dat betekent dat er een evenwicht moet worden gezocht tussen de aanwezigheid van de parasiet en de afwezigheid van symptomen. Niet gemakkelijk, maar het kan. Kijk maar naar andere Europese landen waar dergelijk management al jaren wordt toegepast. Of kijk eens naar de biologische sector waar deze strategie verplicht is.

Het anders gaan denken over wormen en wormcontrole heeft zijn oorzaak, met name wormresistentie. Meer en meer wordt vastgesteld dat bepaalde maagdarmparasieten resistent worden aan ontwormingsmiddelen. Foutief doseren en te frequent behandelen zijn voorname oorzaken voor het fenomeen wormresistentie. Kortom, het moet anders.

Het controleren van maagdarmparasieten bij schapen dient op een meer duurzame manier te gebeuren. Mestonderzoek, een strikt beweidingsmanagement en een quarantaineperiode bij aangevoerde schapen moeten leiden tot een meer duurzame beheer van schaauskuddes. Hoe begin je eraan? Dat staat in dit boek op een praktische manier beschreven en is ongetwijfeld nuttig voor zowel de doorwinterde professionele schapenkweker als de pas begonnen hobbyhouder.

Deze rijkgeïllustreerde brochure met 60p in meerkleurendruk is te bekomen via bestellingen op het e-mailadres: griet.dewaele@inagro.be met vermelding van uw naam en adres, voor toezenden en na storting van € 13 voor binnenlandse bestellingen op rekening 738-3261715-15 of € 20 voor bestellingen vanuit het buitenland IBAN: BE83 7383 2617 15 15 en BIC code: KREDBEBB (buitenland) van de vzw Vlaamse Schapenhouderij.

“Brochure”

Agenda

Discussieavonden

Aan de hand van drie discussieavonden rond 'Wol- en huidproblematieken en management' zouden we graag de theorie aan de praktijk koppelen. Wat zijn jullie ondervindingen? Hoe doen jullie het?

Meer informatie volgt nog, maar noteer alvast volgende data in jullie agenda:

- 8 mei om 19u30 in Inagro, Ieperseweg 87, 8800 Beitem
- 9 mei om 19u30 in landbouwschool, Weverstraat 23, 9100 St-Niklaas
- 15 mei om 19u30 in KHK, Kleinhoefstraat 4, 2440 Geel

Thema's volgende nieuwsbrieven

Thema's:

- parasitaire huidproblemen
- myasis
- discussiedagen
- enquête
- wolkwaliteit
- scheren & technieken
- studiedagen en voorstelling brochure

“Agenda”